

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Telefon száma 124.

Feladó szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELADÓ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 52.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Desszély-tér 7. szám alatt

Hirdetések et díjazás szerint közlünk

A kötelező husvizsgálat

tárgyában hat évvel ezelőtt szigorú kormányrendelet jelent meg. A rendelet végrehajtására két-három évvel ezelőtt került sor s az egész országban általános izgalmat keltett.

Olyan rendelet volt ez, mely a közegészségügyet akarta szolgálni, azonban a mennyire elérte a célját, sokkal inkább alkalmas lett arra, hogy általános szociális nyomorúságunkat még inkább növelje.

Annak idején Makón is általános felháborodást keltett e rendelet végrehajtása. Mi is bőven foglalkoztunk e kérdéssel s városi képviselőtestületünk sürgős felterjesztést intézett akkor a kormányhoz, melyben a szigorú rendelet antiszociális intézkedéseinek enyhítését kérte.

Hiába volt — mint a legtöbb igazságos ügyünkben — ekkor is minden instanciázásunk. A rendelet éleldeleptették, szigorúan, belü szerint végrehajtották s közönségünk sanyit ma is annak a zaslatait.

Mert úgy áll a dolog, hogy azt a közegészségügyi célt, a melyet a rendelet elérni akar, másként még inkább el lehetne érni, mint a rendelet mostani intézkedéseivel. De hát mint minden e fajta intézkedés, ezt a rendeletet is valami szobabölcs fundálta ki, a kinek halvány sejtelve sincs a nép általános viszonyairól.

Ugy szól a rendelet, hogy magánemberek is, ha valami kilátásuk van arra, hogy levágott sertések husából majd még el is adhatnak, kötelesek ezt a sertést már a levágáskor állatorvossal megvizsgáltatni. Mert e nélkül bármennyi husa, szalonnája marad is elfogyasztatlanul, nem képes azt többé értékesíteni. Ott vaszhet, ott romolhat rajta.

Ez az előzetes husvizsgálat azonban nem csak azért súlyos, mert utána kell járni minden egyes vágásnál az állatorvosnak, hanem — pénzbe is kerül. Az állatorvosok aránytalanul magas díjat szedhetnek az ilyen vizsgálatról.

Mindennek meg aztán az a további következménye, hogy az a sertéstulajdonos, aki ilyen előzmények után piacra viszi darabka husát s szalonnáját, kénytelen azt sokkal drágábban adni, mint adhatta volna a vizsgálat nélkül.

Igy nagyon sokban hozzájárult ez a rendelet az általános husdrágaság még nyomasztóbbá tételéhez, a mit különben még az is magával hozott, hogy e rendelet mellett sokkal kevesebb husnemű kerül eladásra. Mert nagyon sok gazda inkább magán hagyja romlani husneműit vagy éppen tán inkább a kutyájának adja, mint

hogy ilyen előzetes vekszturának vesse magát alá.

Nyilvánvaló hát e rendelet antiszociális hatása s az egész csakis arra jó, hogy az állatorvosok jövedelmét növelje.

Változtatni kellene ezen a rendeleten úgy, hogy ne előzetes lenne ez a husvizsgálat, hanem csakis akkor kerülne — közvetlenül az eladás előtt — vizsgálat alá ezek a husneműek, a midőn az illető eladó piacra áll vele s elakarja adni. Ekkor aztán kün a piacon *ingyenes* lenne ez a vizsgálat.

A rendelet ilyen irányu megváltoztatásának mi akadály sincs és éppen úgy szolgálja a célt, a mint mostani formájában.

Hogy ez mennyire lehető, a gyakorlatban is van már példára.

A szomszédos Hódmezővásárhely népe is állandóan zugott a rendelet ellen s hatóságát kényszerítette, hogy a kormánynál eszközölje ki a rendelet megváltoztatását.

A hatóság pedig addig járta a miniszteriumot, a míg csakugyan célt ért. A miniszter felfüggesztette Hódmezővásárhely egész területére nézve az 1908 iki rendelet szerinti előzetes husvizsgálatnak a végrehajtását s már intézkedett, hogy naponta kün a piacon a husneműek árusításánál állatorvos álljon állandó rendelkezésre, a ki *ingyenesen köteles megvizsgálni* e husneműeket közvetlenül az eladás előtt.

Ha Vásárhelyen lehet tgy, miért ne lehetne minálunk is. Hatóságunknak meg kell mozdulnia s a közönség ezen érdekében el kell járnia a miniszteriumban.

Sőt nemcsak egy-két városnak, hanem az egész országnak akcióba kellene lépnie, hogy ezt a kárt okozó rendeletet megváltoztassák.

—kp.

MI UJSÁG A POLITIKÁBAN.

A főrendiház ülése. — Katonák is unják már a palota-öröset.

A főrendiház holnap délelőtt tízenegy órakor ülést tart, a melyen a képviselőház által elfogadott törvényjavaslatok vannak napirendre tűzve. Értesülésünk szerint a főrendiház több tagja alkalmat keres arra, hogy a főrendiház holnap ülésén a román paktálások ügyét is szóba hozza és a mennyiben a tettes személyét illetőleg addig pozitív adat is áll rendelkezésre, a debreceni merénylet ügyét is szóvá fogják tenni.

Vay Gábor gróf főrendiházi tag tegnap Mezőssy Béla egyik parla-

menti beszédére reflektálva nyílt levelet tett közzé, amelyben megvédte a vármegyék hajdult s csodálkozását fejezte ki afelett, hogy aktív szolgálatban lévő tisztek Hausknecht (háziszolga) szerepre vállalkoztak.

Tekintettel arra, hogy a nyílt levél hangja mélyen sértő a parlamenti őrség tisztjaira nézve, Horváth alezredes ma délelőtt jelentést tett az esetről fölöttes hatóságának.

Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy az ügynek folytatása lesz, mert a hadvezetőség már kezdi unni azokat a kellemetlenségeket, amelyeket a palotaöröset felállítása neki okozott.

A debreceni bombamerénylet.

Tisza büne ez is. — Ujjab részletek a merényletről. — Nyomában a tetteseknek.

A debreceni bombamerénylet politikai jellegét letagadni nem lehet. Mivel pedig Tisza nemzeti-ségi politikájának csődje és átkozott volta derül ki abból, ha bizonyosodik, hogy az ő szerelmeletes románjai a ludasok ebben a vértlázító gáztűzben, a hivatalos apparátus most a figyelmet a ruténekre igyekszik terelni. Megkezdte ezt a csavarintást a munkapárttal kapcsolatban levő „Budapesti Hírlap”, átveszi a hangot a debreceni főispán és lerendelik Máramaroszigetről a rutén pör koronatanuját, Dulicskovics határrendőrségi detektívét, hogy keresen rutén nyomokat a vértócsában amelyet az oláh vadság ontott a Hortobágy szívében.

Hasztalan erőlködés. Ez a véres pecsét leöröhetetlenül ott vadaszkodik a paktumtárgyalás aktacsomóján.

Mi lehetne a lélektani magyarázata annak, hogy a gázságot ruténen egy gondolta ki és ruténen kéz hajította végre? A rutének egyetlen szóval sem tiltakoztak a püspökség felállításá ellen. És ha a rutének akartak volna ilyen rettenetes mementóval beleszólni a máramaroszigeti pör tárgyalásában, akkor nem Debrecenben a püspöki állást, hanem a pör tárgyalásának színhelyét választották volna ki véres vállalkozásuk célpontjánál.

Hiába ijed meg most Tisza és e hiatalos apparátus az összefüggéstől, amely a szomorú, iszonyatos esemény és Tisza politikája között kétségtelenül jelentkezik.

A borzasztó merényletről egyébként legújabb tudósításunk a következő:

A budapesti rendőrség egész sereg emberét bocsátotta a deb-

receni hatóságoknak rendelkezésére, hogy a nyomozás nagy munkájában segítségükre legyenek. Nagy Károly detektívfőnök, tizenkét detektív kíséretében még hétfőn este Debrecenbe érkezett, ahol Rostás főkapitány információja alapján megállapították a nyomozás irányát. A detektívek egy része Debrecenben kutat, más részük Nagykárolyba utazott, ketten pedig Csernovicban mentek. Kedden reggel hét órakor a merénylet színhelyén újabb vizsgálatot tartottak. A pokotgép ládikáját, vászonfedőlapját, két darab szilánkját, továbbá óraszerkezetének darabját megtalálták a romok alatt. A marsdványok alapján a Nagyváradiól érkezett katonai szakértő megállapította, hogy 16—18 kilogramos bomba volt a ládika tartalma.

A debreceni rendőrséghez különben még hétfőn éjszaka folyamán az a távirat érkezett a csernovici rendőrség vezetőjétől, hogy küldje a bűnjeleket Csernovicba. Ennek a kérésnek eleget tettek, több detektív a keddi nap folyamán odautazott és magukkal vitték a bűnjeleket köztük a báránybőrt, amelyet a földő leopárdbőrnek jelzett. Megállapítható — mondja a hírszás — hogy ez a báránybőr egészen olyan, amilyet az erdélyi románok általában hordanak. Ezt a nyomozást vezető hatóságok rendkívül fontosnak tartják.

Az egyik súlyosan sebesült áldozat, Kriskó segédlelkész csak kedden délután tért annyira magához, hogy beszélhetett. A segédlelkész a katasztrófa lefolyásáról a következőket mondta:

— A szobában, ahol a csomag fölbontrása történt, egy baugrásban volt egy két méter széles láda. Ezen történt a csomag fölbontrása, határozottan emlékszem hogy a postán érkezett láda legyalult fehér deszkából való volt és fehérszínű volt. A leopárdbőrnek, melyet levettünk róla, kiszakadt a bélés és miután félttem, hogy a méltóságos ur ezért meg fog dorgálni, szóltam a szolgának, hogy a felesége küldjön be tüt és cernát. Letérdelünk azután a földre és hozzálátunk a varráshoz. Mellém állt Csath Sándor dr. ügyvéd. Ez, hogy letérdeltem, mentette meg életemet. Én előbb a vállamra is vettem a bőrt, sőt tréfálkodva mondtam „a szintén jelenlevő Dávid joghallgatónak: Nézze csak én löttem. A vikárius ur közel állott a ládához. Amikor a titkár feszíteni kezdte a ládát, egyszerre nagy fényességet láttam, a következő pillanatban pedig elájultam. Arra eszméltem fel, hogy kövek és törmelék között fekszem. Fejemem borzasztó fájdalmakat éreztem, égett sebek gyöbörtek. Amikor a kötőmeg le-

hullott és a por elszállt, akkor láttam a nyílást a falon és a romhalmazt körülöttem. Dávid joghallgató talpra segített és átvitt a másik szobába, ahol a püspök ur már velünk szembe jött. Vele mentem azután a másik szobába, amely az ő hálószobája volt és amely a mellette lévő fürdőszobával együtt teljesen össze volt rombolva. A szalon, a kórszoba, a püspöki magániroda és a negyedik szoba sietetlen maradt, de az ablakok ott is mind betörték. Magmosakodtam és azután lesegítettek a földszintre, ahol egyfogatu kocsiba ültem és a kórházba vittem magamat. A csomagokat mindig én szoktam felbontani, csak most bontotta föl a titkár, mert kíváncsi volt a tartalmára. Ennek köszönhetően az életemet. A kórházba érkezve szemem bedagadt, azóta nem látok semmit, csak forró könnyeimet érzem és ebből gondolom hogy még megvan a szemgolyóm.

A szerencsétlen lelkész állapota most már annyira javult, hogy folyógyógyulását bizonyosra veszik az orvosok. Természetesen egész életén át nyomorékja marad a a pokolgépes merénylőnek.

Csernoviczról az éjszaka távirat érkezett, amelyben a csernovici rendőrség közölte a debreceni rendőrfőkapitánnyal, hogy a teltesek kilitét az ottani rendőrség a legkörülményesebben megállapította.

Az erről szóló jelentést már az éjszaka folyamán megkapták a fővárosi lapok. Az első jelentés is úgy szólt, hogy a bűncselekményi egy román artista és egy román kereskedő követte el. Ma reggel aztán Csernoviczról részletes jelentés jött ide, melyben a csernovici rendőrség közli, hogy Mandaseszku Szilvio román artista és Avram Tódor román kereskedő Jasszióból február 19-én oda megérkezett, az imperialszállóban vett lakást, minden idejüket együtt töltötték, sétakocizást tettek a városban s február 20-án délelőtt, az egyik névszarint Mandaseszku a husz kilogrammos és ötszázgrammos csomagot földadta Miklóssy debreceni püspök nevére és azonkívül azt a száz koronát is, a melyről a nyomozás során annyiszor történt említés.

A két ember, miután a csomagot földadta, vasutra állt és elutazott. Azóta már régén tul vannak a román határon.

Más biztosat nem lehet tudni. A nyomozás most már, amennyiben a merénylő politikai vonatkozásait kutadják, Budapesten koncentráldik s most már innen fognak megindulni a nyomozás további szálai.

Nagy Károly detektívőnök a csernovici rendőrség telefonos jelentésére ma korán reggel Csernoviczba utazott, ahova este érkezett. Ezzel most már véget ér a debreceni rendőrség szerepe is ebben a szomorú ügyben, s az egésznek a sulypontja áthelyeződött más hatóságok hatáskörébe. A legújabb jelentéseket ezentúl Csernoviczból kell várni, ahol minden valószínűség szerint több olyan nyomot fognak találni, a melyek a két embernek a bűntársaira is rá fogják vezetni a kutató hatóságot.

A szertartás 9 órakor kezdődött, Miklóssy István görögkath. püspököt a templom kapujában a görögkath. papság fogadta. A

püspök, miután a főoltár elé vonult, megáldotta a püspöki gyászhalt, akkor magára öltötte s rövid ima után leült a trónusra.

A gyászmisért Ruttkay Gyula nyiregyházi főesperes kezdte meg, Taploncay György utfehértói esperes és Szabó Mihály békényi espereslelkész segédletével. Az evangélium után Papp János bősörményi lelkész mondott szentbeszédet s ekkor megkezdődött a görögkath. szertartású temetés.

A templom terraszán három fekete lepellel leborított emelvényre állították föl a koporsókat. A közepén Jaczkovics vikárius koporsója volt, balról Csalth Sándor doktoré, jobbról pedig Szlepkovics püspöki titkárét állították föl. Gró Fvrenc róm. kath. prépost ceblárása után Miklóssy István püspök beszentelte a halottakat, majd a református kollégium énekkara megindító gyászdalokat énekelt. A kálvinista kántus éneke után Jaczkovics koporsóját visszavitték a templomba, a nonnan később Hajdudorogra szállítják. Szlepkovics és Csalth Sándor holttestével pedig megindult a menet a róm. kath. temető felé.

Mi lesz a telefontal?

Kísérletezés új reformokkal.

A telefon új kezelési rendjének már 1914. évi január 1-én kellett volna életbe lépni, azonban ezt bizonytalan időre elhalasztották. A Kereskedelemügyi miniszterium ugyanis szakembereket küldött ki Amerikába a telefon tanulmányozására. A kiküldöttek most már teljesen elkészültek a munkájukkal és így remélhető, hogy rövid időn belül gyökeres változásokon megy át a telefonkezelés mai rendje.

Az új rendről ezideig még csak annyi hallatszik, hogy a telefonállomások bérösszege nem szállítják le hatvan koronára, mint előzőleg tervezte volt, hanem két kilométernyi körzeten belül százhusz korona marad a bérleti összeg. A két kilométeres körzeten kívül eső állomások százméterenkint husz fillér pótdíjat fizetnek majd. Megszüntetik a törvényhatósági bérletet és a távolsági hálózatban a zónarendszert léptetik életbe. Eddig 24 korona évi kapcsolási díjért tetszés szerint beszélhetek a bérlet, ehelyett most 3 percnként 20 filléres beszélgetéseket fognak életbe léptetni.

A többi reformok még csak a kísérletezés stádiumában vannak.

Szó volt társasellőfizetési rendszerről, zsebteléről, ezek azonban még nem bizonyos dolgok.

A bizonyos csak az, hogy a fent elmondott reformok megvalósulása feltétlenül remélhető.

— A makacs makói rendőr bűnhődése. A makói rendőrség szolgálatában állott Kurusa Sándor rendőr, aki egy szép napon beleunt a szolgálataiba s a neki kiadott parancs teljesítését kereken megtagadta. Persze nyomban kiakolbóították a rendőrségről, de egy szerszámint feljelentést is tettek ellene kötelesség megszegése miatt. A bíróság ma ítélkezett a rendőr felett s 30 korona pénzbírságra vagy 3 napi elzárásra ítélte a makacsrendőrt.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Február 26. csütörtök Róm kath. Sándor pk. Protestáns Sándor pk. [Görög-orosz február 13. Martinián Nap 6 óra 50 perckor, nyugszik 5 óra 37 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Nyugaton a fagy gyengülése várható. Sürgönyprógnózis: Nyugaton enyhe. Déli hőmérséklet — 8°C.

— Hivatalvizsgálat a városnál. Dr. Markovics Manó főispán és Hervay István alispán ma kezdték meg a városi hivatalok vizsgálatát.

— Keveset kap a város az italmérési jövedékből. Az állami italmérési jövedék többletéből a városok és a községeket százalékszerű nyereségrészesedése illeti. A 889. évi VI. törvényekik úgy intézkedett, hogy míg e kérdést érdemlegesen nem rendezik, a városok az 1895-97. évek átlagának megfelelő összegeket kapják. Az italmérési jövedelem azóta jelentékenyen emelkedett és ebből a városok semmit sem kapnak. Az említett törvény tehát a városokra nézve sérelmes intézkedést tartalmaz. Makóvárosának feliratot kéne intézni képviselője ulján a kormányhoz, melyben a fenti okokra való hivatkozással az említett törvényekik módosítását kéri. A város ezen akcióját folytatni kéne az egész vonalon minden rendelkezésére álló eszközzel. A fogyasztási adó természetével bíró jövedelmek rendezése elsőrangú érdeke a városoknak s így egészen bizonyos, hogy az összes magyar városok csatlakozni fognak Makóváros kezű akciójához. Remélhető ezek után, hogy a képviselőház és a kormány módosítani fogja a sérelmes törvényt, ha ugyan a munkármány és képviselőház gondol valamit a városokkal.

— Vallásos estély. A holnapi, csütörtöki vallásos estélyen a belvárosi tanácssteremben délután 5 órakor Molnár Zoltán tanyai hitoktató lelkész beszél, Szabó Lidia újvárosi tanítónő pedig felolvas.

— Gyászteleni tisztelet. Egy éve mult el annak, hogy Dózsa Lajos dr. orvos elhunyt. A makói izraelita egyház, melynek Dózsa Lajos elnöke volt, e napot gyásztisztelettel ünnepli meg, melyet holnap, csütörtökön délután félnyolckor tartanak.

— A becstelen földéaki legények. Megirtuk annak idején, hogy két földéaki legény Kovács István és Kolompár József erkölcstelen merénylőket követtek el egy magával tehetetlen vak leány B. Katalin ellen. A két legényt hosszas keresés után a csendőrség elfogta s átadta a kir. ügyészségnek, ahol megindították ellenük az eljárást.

— Tenyészállatvásár Makón. Bagary Kálmán állattenyésztési felügyelő ma kerülete községei részére tenyészbikákat vásárolt a makói gazdáktól. Az állatvásárt a baromfipiacon tartották, hová mintegy 40-50 szép bikát hajtottak fel. Ezek közül az állattenyésztési felügyelő 9 darabot vásárolt meg.

— Kolduló cigányasszonyok. A makói rendőrség ma 8 cigányasszonyt tartóztatott le, mert szerle-

szét koldultak a városban s gyermekeiket is koldulásra tanították. A cigányasszonyok ellen eljárást indítottak s szigorúan megfogják őket büntetni.

— Az örvény. Holnap, csütörtökön este nagy műelővezetést ígérő est kínálkozik a makói Uránia színházban. „Az örvény” címmel a francia társadalmi életből egy művészi színjáték kerül színre. A darab 5 felvonásban tárgyalja egy család tragikus fordulatokban gazdag életét. A mozi filmjén lejátszódo nagy családi tragédia a legközvetlenebb határu és a hol eddig szíre került, mindenütt óriási hatást ér el.

— A mészárosok bálja. Ritkán volt még oly sikere Makón a táncmulatságnak mint amilyen a makói mészárosok bór és fagyúterestű szövetkezeté 8 ik csoportja március 8 iki fényes mulatságának. A bál már csak azért is fényesnek ígérkezik mert a bál védnökségét a budapesti mészáros ipartestület elnökei s vezérférfiai vállalták el. A rendezőség többi tagjai és elnökei a makói társadalom jönevű egyénéiből van összeválogatva. A fényes mulatság a „Korona” szálló öszes termeiben fog lezajlani s az előkészületek oly irányban folynak, hogy a megjelenő közönség nagyon soká a legkellemebben emlékezzen vissza erre a nagyszerű mulatságra melyre jegyek már most kaphatók s pedig olcsóbban. Paku János, Róth Jenő és Tóth Ferenc makói mészárosok üzleteiben. Személyjegy 1.60 kor. Családjegy 4.40 koronáért. Igen ajánlatos a jegyek előre váltása, mert a pénztárnál a mulatság estén valószínűleg tömeg s lesz a jegyváltás. A nagyszerű mulatságra egyébként felhívjuk a közönség figyelmét.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Almási Imre Csala Erzsébettel. Elhaltak: Köteles Sámuel 2 éves, Székely Benjámín 18 éves, Csorba Erzsébet Bagaméri Imréné 38 korában.

IGY JÁR AZ AKI A VEVŐT BE AKARJA CSAPNI.

A MAKÓI PIACRÓL.

Ujabb drágulás a hagyma és zödségpiacon.

Gyönyörű tavaszi időjárás kedvezett a mai piac forgalmának, mely rendkívül élénk s it mondhatni viharosan élénk volt. Különösen nagy volt az élénkség a hagymapiacon, ahol az árak folytonosan emelkednek s a kereslet oly élénk, hogy a kínálat nem bír vele lépést tartani.

A gabonapiacon a helyzet változatlan. A buza ára Makón 23.40 korona, Budapesten 25 korona. A kukorica is változatlanul 14 koronáért kelt métermázsáuként ugy Makón, mint Budapesten.

A hagymapiacon óriási élénkség mellett a vörshagyma ára két ko-

ronával emelkedett s igen szívesen fizettek 20 koronát. A fokhagyma 80-85 koronáért kelt métermázsánként. Élőnként keresték s vásárolták a dughagymát is 65-70 koronás áron. A zöldségpiacon is észlelhető a javulás, amennyiben petrezselyemgyökér métermázsájáért ma 35 koronát is fizettek. A sárgarépa változatlanul 8 koronán, a torma 50 koronán kelt.

A csanádi püspök automobilja.

Kellemetlen kaland az országúton.

A múlt év pünkösdiének vasárnapján Glattfelder Gyula csanádi püspök kíséretével Nagykikindára ment az odaváló polgármester automobilján. Délután érkezett meg Nagykikindára, ahol előbb a plébániára látogatott el. A soffőr a plébánia előtt meg akart fordulni s e közben a tömegben, a mely a püspök fogadtatására gyűlt össze, elfűtött egy gyermeket, a kit azonban szerencsére az ijedségen kívül komolyabb baj nem ért. A tömeg azt hitte, hogy a gyermek meghalt, percről-percre fokozódott az izgalom és a sokaság annyira felbőszült, hogy a soffőrt lerángatta az autóról, a kocsi fel akarta borítani s lámpáit, ablakait be is verte. A lincselés vágya teljesen urrá lett a tömegben, a melyből a fenyegető kiáltások hangzóltak:

— Kőtelet a püspöknek! Agyon kell őtni!

Egy ember, a ki a nép tetszését akarta megnyerni, előkötöraszott zsebéből nyolc fillért s azt a püspök huszárijának kínálta:

— Vegyen a gazdájának ezért a pénzért kötelet — mondta.

A másik még szellemesebb akart lenni és mikor a soffőr könyörgött, hogy engedjék vissza a plébániára, így torkolta le:

— Minek a püspöknek automobil? Vigyenek neki egy szamarat és menjen ki szon a vasúthoz, mint Jézus Krisztus Jeruzsálemben.

Nagysokára rendőrök érkeztek, a kik kimentették a soffőrt a veszedelmes helyzetből és támadói közül hatot: Habel Jánost és társait előállította. A nagykikindai ügyészség magánosok ellen elkövetett erőszak miatt felelősségre vontta őket, de a törvényszék felmentette a vádlottakat. A szabadsági ítélet-tábla és ma a kuria büntöskének találta a soffőrt támadóit, a kiket egyenkint két-két napi fogházra ítélte el.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(274)

52. fejezet.

Az eltaszított unoka.

Az emberektől félt, kerülte őket, s ha asszonyok meg nem sajnálják, bizony százszor éhen vesztetett volna.

Lakása nyáron az ér bokrai közt, télen a faluégi kovács tehén-óljában volt.

Igy tengődött Móni Laci Balázsrdón.

Ha valaki megszólította, féltékenyre húzódtott és bambán ránevelt.

Ha azt kérdezték tőle éhes-e? Mindig azt mondta nem, mert a tekintetes kántor ur jóltartotta bab főzelékkel.

Ő tudta miért emlegette ilyenkor a kántort.

Lehet, haragudott rá, mert egyszer kikergette a templomból.

A kalapnak meg a fényes krajczárnak örült legjobban.

Az öreg föltisztelendő ur rendezesen Móni Lacinak adta ócska kalapját.

Ilyenkor Laczival nem lehetett bírni!

Ugrálva, tánczolva, valósággal — bömbölve ment végig a falun és minden gyermeket megállított, hogy nézzék meg az ő szép kalapját.

Igaz ugyan, hogy az ócska és zsíros kalap a fülelőéig ért Móni Lacinak, de ez nem ronította az örömet, hiszen az okos gazda is úgy veszi vásárok gyermekeinek a fejükre nem illő kalapokat, hogy hát'iszen — majd bele nőnek!

A falu gyerekei, kik nem egyszer öllögették nyelvüket Laczira, s csak olyankor nem püfölték hába, mikor Laci a hátára fektűt: rendezesen Móni Lacinak adták a fényes krajczárukat.

(Folyt. köv.)

RENIO

MOZGOKÉP SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, február hó 26-án este 8 órakor kitűnő műsor keretében kerül vászonra a budapesti Apolló-színház műsordarabja.

AZ ÖRVÉNY

(vagy az emberi szürnyeteg)

Művész színiáték 5 részben. 2500 méter hosszú. A darab egy egész estét betölt.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget, értesíteni, hogy a Vásárhelyi utca 15. sz. alatt saját házamban

asztalos műhelyt

nyitottam és azt a mai kor igényeinek megfelelően a legmodernebb szerszámokkal szereltem fel, ahol elvállalok minden e szakmába vágó munkák készítését a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig a legjutányosabb árban.

Menyasszonyi butorok készen is kaphatók.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

Tisztelettel:

Diós János.

Asztalos tanonc fizetéssel

felvétetik.

Elismert a legjobb motorok!

Eredeti KÖRTING

DIESELMOTOROK álló- és fekvő rendszere.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos cséplő-garnitúrák, magánjáróval is. Meglepi újdonság! Meglepi újdonság!

Nyersolajmotorok gyújtófej, vízbefoakendőzés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Tsa mérnöki iroda

Budapest, V., Koháry-utca 4.

Saját érdekében kérjen ajánlatot!

A CSINOS KIVITELŰ NYOMTATVÁNYT AKAR, UGYRENDELJE MEG A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG NYOMDÁJÁBAN.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet**. A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelést mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tárában szereshetők be.

Telefon-szám: 68

Olaj készítés.

Értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy az olaj készítését minden héten

kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken,

a bőjt idő bejöttével minden nap készíttetem.

Hogy a t. közönséget a sok várakozástól megkíméljem, repcét, tökmagot minden nap cserélek piritott pirok olajért. A mai kornak megfelelő olaj malmomban a leggyorsabb tökmagból és repceből a legjobb ízű piritott étkező olajat készítek. Tehát Makón nálam lehet a tegőbb és legjobb ízű olajat készíteni és a lezlekiismeretesebb kiszolgáltatásban részesítem a közönséget. Velem egész Csanádvármegyében nem versenyezhet egyetlen olaj malmos sem. Vadrepcét, száraz tökmagot legmagasabb napi áron veszek. Repce és tökmag pogácsa jutányos árban kapható.

Értekezni lehet **HORVÁTH ISTVAN** olajmalma

Makó, V. ker., Gózmalom u. 1. sz.

MILLIÓ használja

Köhögés

elnyálkásodás, katarus- és rekedtség, görcs- és szamárköhögés ellen

Kaiser-féle Mell-Karamellák a „3 lenyövel”

6100 elismerő levél orvosok és magánemberektől, a mely igazolja, hogy hatása a legbiztosabb. A legolcsóbb és legízletesebb cukorka. 1 csomag 20 és 40 fill., 1 doboz 60 fillér.

Kapható Makón:

Ember József, Breuer Zoltán, Kudra Lajos, Jenei Székely Lajos, Sárnd-Zsigmond, Poór Endre gyógyszertárgyárban, Popper Gyula főtéri dréa-ea riájában és Boros Károly gyzógyárban Földéakon.

Petrezselyemmagot a legmagasabb napi áron vesz **MANDL ZSIGMOND.**

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, derőcét magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi árakon.

Detailelés utáni malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Hagymaföld, szabad gyökér és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség
Leipnik Sándor borkereskedése mellett.
Értekezni lehet **IRITZ SÁMUEL ÖZV. cégénél.**

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött tőrökly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház
ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Igen jó fehér és siller borok 72 és 80 fillér literenként.
Nagyobb vételnél olcsóbb.
Vidékre 48 és 52 fillér 50 literen felüli vételnél
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Nincs többé gyomorfájás.
A szabadalmazott
Kakuktkeserü
házi szer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kéllemes ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálalrat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,
Sándor Zsigmond
Szegedi-utcai gyógyszerárban.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Egy jóházból való fiu
nyomdász tanulónak felvétetik a „Független Ujság” nyomdájában

Tévedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÖRANGYAL”
disztemetkezési vállalat.
Makó, Főter. Kenyérpiac, Tőkevény-féle házban!

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólréhetetlen olcsó árakon. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindenemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb megalégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem versenyezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulata pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ
az „Örangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítás és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki hához.

Hét díszes gyászkesztyű, díszes és nyílt, megfelelő behuzatokkal s mindennemű ravatalozás díltalanul áll a vevők rendelkezésére.

Finom karlóczai ürmős
kapható **IRITZ SÁMUEL özv. cégénél.**

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.